

TARPTAUTINĖ KONVENCIJA PRIEŠ DOPINGO VARTOJIMĄ SPORTE

2014 m. Draudžiamasis sąrašas. Tarptautinis standartas

Draudžiamąjį sąrašą oficialųjį tekstą tvarko Pasaulinės antidopingo agentūra (WADA) ir jį skelbia anglų ir prancūzų kalbomis. Kilus nesutarimų dėl tekstų anglų ir prancūzų kalbomis aiškinimo, vadovaujama tekstu anglų kalba.

Šis sąrašas įsigalioja 2014 m. sausio 1 d.

2014 M. DRAUDŽIAMASIS SĄRAŠAS PASAULINIS ANTIDOPINGO KODEKSAS

Galioja nuo 2014 m. sausio 1 d.

Vadovaujantis Pasaulinio antidopingo kodekso 4.2.2 straipsniu visos *draudžiamosios medžiagos* laikomos „specifinėmis medžiagomis“, išskyrus S1, S2, S4.4, S4.5, S6.a klasių medžiagas bei draudžiamuosius metodus M1, M2 ir M3.

MEDŽIAGOS IR METODAI, DRAUDŽIAMAI VISAIS ATVEJAIS (PER VARŽYBAS IR NE VARŽYBŲ METU)

DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS

S0. NEPATVIRTINTOS MEDŽIAGOS

Bet kokia farmakologinė medžiaga, neįtraukta nė į vieną Sąrašo skyrių ir šiuo metu jokios vyriausybės sveikatos priežiūros institucijos nepatvirtinta kaip gydomoji (pvz., vaistai, kurių ikiklinikiniai ar klinikiniai tyrimai dar nebaigti ar buvo nutraukti, pakeistos struktūros vaistai (angl. *designer drugs*), medžiagos, patvirtintos naudoti tik kaip veterinariniai vaistai), yra visais atvejais draudžiama.

S1. ANABOLINIAI AGENTAI

Anaboliniai agentai yra draudžiami.

1. Anaboliniai androgeniniai steroidai (AAS)

a) Egzogeniniai* AAS, įskaitant:

1-androstendioli (5 α -androst-1-en-3 β ,17 β -dioli), **1-androstendioną** (5 α -androst-1-en-3,17-dioną), **bolandioli** (estr-4-en-3 β ,17 β -dioli), **bolasteroną**, **boldenoną**, **boldioną** (androsta-1,4-dien-3,17-dioną), **kalusteroną**, **klostebolį**, **danazolį** ([1,2]oksazol[4',5':2,3]pregna-4-en-20-in-17 α -oli), **dehidrochlormetiltestosteroną** (4-chlor-17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-oną), **dezoksi-metiltestosteroną** (17 α -metil-5 α -androst-2-en-17 β -oli), **drostanoloną**, **etilestrenolį** (19-norpregna-4-en-17 α -oli), **fluoksimesteroną**, **formeboloną**, **furazabolį** (17 α -metil[1,2,5]oksadiazol[3',4':2,3]-5 α -androst-17 β -oli), **gestrinoną**, **4-hidroksitestosteroną** (4,17 β -dihidroksiandrost-4-en-3-oną), **mestanoloną**, **mesteroloną**, **metandienoną** (17 β -hidroksi-17 α -metilandrosta-1,4-dien-3-oną), **metenoloną**, **metandriolį**; **metasteroną** (17 β -hidroksi-2 α ,17 α -dimetil-5 α -androst-3-oną), **metildienoloną** (17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9-dien-3-oną), **metil-1-testosteroną** (17 β -hidroksi-17 α -metil-5 α -androst-1-en-3-oną), **metilnortestosteroną** (17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4-en-3-oną), **metiltestosteroną**, **metriboloną** (metiltrienoloną, 17 β -hidroksi-17 α -metilestra-4,9,11-trien-3-oną), **miboleroną**, **nandroloną**, **19-norandrostendioną** (estr-4-en-3,17-dioną), **norboletoną**, **norklostebolį**, **noretandroloną**, **oksaboloną**, **oksandroloną**, **oksimesteroną**, **oksimetoloną**, **prostanazolį** (17 β -[(tetrahidropiran-2-il)oksi]-1'H-pirazol[3,4:2,3]-5 α -androst-17 β -oli), **kvinboloną**,

stanozololį, stenboloną, 1-testosteroną (17 β -hidroksi-5 α -androst-1-en-3-oną), **tetrahidrogestrinoną** (17-hidroksi-18 α -homo-19-nor-17 α -pregna-4,9,11-trien-3-oną), **trenboloną** (17 β -hidroksiestr-4,9,11-trien-3-oną) ir kitas panašios cheminės struktūros arba panašaus biologinio poveikio medžiagas.

b) Endogeniniai ^{**} AAS, kai skiriami vartoti kaip egzogeniniai:

androstendiolis (androst-5-en-3 β ,17 β -diolis), **androstendionas** (androst-4-en-3,17-dionas); **dihidrotestosteronas** (17 β -hidroksi-5 α -androstan-3-onas), **prasteronas** (dehidroepiandrosteronas, DHEA, 3- β -hidroksiandrost-5-en-17-onas), **testosteronas** ir jų metabolitai bei izomerai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

5 α -androstan-3 α ,17 α -diolį, 5 α -androstan-3 α ,17 β -diolį, 5 α -androstan-3 β ,17 α -diolį, 5 α -androstan-3 β ,17 β -diolį, androst-4-en-3 α ,17 α -diolį, androst-4-en-3 α ,17 β -diolį, androst-4-en-3 β ,17 α -diolį, androst-5-en-3 α ,17 α -diolį, androst-5-en-3 α ,17 β -diolį, androst-5-en-3 β ,17 α -diolį, 4-androstendiolį (androst-4-en-3 β ,17 β -diolį), 5-androstenedioną (androst-5-en-3,17-dioną), epi-dihidrotestosteroną, epitestosteroną, etiocholanoloną, 3 α -hidroksi-5 α -androstan-17-oną, 3 β -hidroksi-5 α -androstan-17-oną, 7 α -hidroksi-DHEA, 7 β -hidroksi-DHEA, 7-keto-DHEA, 19-norandrosteroną, 19-noretiocholanoloną.

2. Kiti anaboliniai agentai, įskaitant, bet tuo neapsiribojant:

klenbuterolį, atrankinius androgenų receptorių modulatorius (SARM), tiboloną, zeranolį, zilpaterolį.

Šiame skyriuje:

- ***egzogenine vadinama tokia medžiaga, kurios organizmas natūraliu būdu paprastai negamina;**
- ****endogenine vadinama tokia medžiaga, kurią organizmas paprastai gamina natūraliu būdu.**

S2. PEPTIDINIAI HORMONAI, AUGIMO VEIKSNIAI IR KITOS PANAŠIOS MEDŽIAGOS

Draudžiamos šios medžiagos ir kitos panašios cheminės struktūros arba panašaus biologinio poveikio medžiagos:

1. eritropoezę skatinančios medžiagos [pvz., eritropoetinas (EPO), darbepoetinas (dEPO), hipoksiją sukeliančio faktoriaus (HIF) stabilizatoriai, metoksi-polietilen-glikol-eipoetinas beta (CERA), peginesatidas (Hematidas)];

2. chorioninis gonadotropinas (CG) ir liuteinizuojantis hormonas (LH) ir jų išsiskyrimo veiksniai vyrų organizme;

3. kortikotropinai ir jų išsiskyrimo veiksniai;

4. augimo hormonas (GH) ir jo išsiskyrimo veiksniai ir į insuliną panašus augimo veiksnys-1 (IGF-1).

Be to, draudžiami šie augimo veiksniai:

fibroblastų augimo veiksniai (FGFs), hepatocitų augimo veiksnys (HGF), mechaninis augimo veiksnys (MGFs), trombocitų kilmės augimo veiksnys (PDGF), kraujagyslių endotelio augimo veiksnys (VEGF), ir bet kokie kiti augimo veiksniai, turintys poveikį raumenų, sausgyslių ar raiščių baltymų sintezei (degradacijai), vaskuliarizacijai, energijos panaudojimui, regeneracijos gebėjimams ar skaidulų tipo pasikeitimui, taip pat kitos panašios cheminės struktūros ar panašaus biologinio poveikio medžiagos.

S3. BETA-2 AGONISTAI

Visi beta-2 agonistai, įskaitant atitinkamai visus optinius (pvz., *d*- ir *l*-) izomerus, yra draudžiami, išskyrus įkvepiamąjį salbutamolį (ne daugiau kaip 1600 mikrogramų per 24 valandas), įkvepiamąjį formoterolį (ne daugiau kaip 54 mikrogramai per 24 valandas) ir salmeterolį, kai jis vartojamas įkvėpiant pagal gamintojo rekomenduojamą gydymo režimą.

Jeigu šlapime randama daugiau kaip 1000 ng/ml salbutamolio ar daugiau kaip 40 ng/ml formoterolio, daroma prielaida, kad ši medžiaga buvo vartojama ne gydymo tikslais, ir laikoma, kad tai *nepalankus analizės rezultatas*, nebent sportininkas kontroliuojamais farmakokinetiniais tyrimais įrodo, kad anomalus rezultatas buvo gautas dėl gydymo tikslais įkvėptos dozės, neviršijusios pirmiau nurodytos didžiausios leidžiamos ribos.

S4. HORMONAI IR MEDŽIAGŲ APYKAITOS MODULIATORIAI

Draudžiamos šios medžiagos:

1. **aromatazės inhibitoriai**, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, **aminoglutetimidą, anastrozolį, androsta-1,4,6-trien-3,17-dioną (androstatrienedioną), 4-androsten-3,6,17-trioną (6-okso), eksemestaną, formestaną, letrozolį, testolaktoną;**

2. **atrankiniai estrogeno receptorių modulatoriai (SERM)**, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, **raloksifeną, tamoksifeną, toremifeną;**

3. **kitos antiestrogeninės medžiagos**, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, **kломifeną, ciklofenilį, fulvestrantą;**

4. **preparatai, modifikuojantys miostatino funkciją (-as)**, įskaitant, bet tuo neapsiribojant, **miostatino inhibitorius;**

5. **medžiagų apykaitos modulatoriai:**

a) **insulinai,**

b) **peroksisominių proliferatorių aktyvinamų delta receptorių (PPARδ) agonistai (pvz., GW 1516), PPARδ AMP aktyvinamų baltymų kinazės (AMPK) ašiniai agonistai (pvz., AICAR).**

S5. DIURETIKAI IR KITOS MASKUOJAMOSIOS MEDŽIAGOS

Maskuojamosios medžiagos yra draudžiamos. Joms priskiriama:

diuretikai, desmopresinas, plazmos tūrio didinimo priemonės (pvz., glicerolis; intraveniniu būdu vartojamas albuminas, dekstranas, hidroksietilo krakmolai ir manitolas),

probenecidas, taip pat kitos panašaus biologinio poveikio medžiagos. Vietiškai vartojamas felipresinas, skirtas dantų nejautrai, nedraudžiamas.

Diuretikams priskiriama:

acetazolamidas, amiloridas, bumetanidas, kanrenonas, chlortalidonas, etakrino rūgštis, furazemidas, indapamidas, metolazonas, spironolaktonas, tiazidas (pvz. bendroflumetiazidas, chlortiazidas, hidrochlortiazidas), triamterenas, vaptanas (pvz. tolvaptanas) ir kitos panašios cheminės struktūros ir panašaus biologinio poveikio medžiagos (išskyrus drospirononą, pamabromą ir vietinio poveikio dorzolamidą ir brinzolamidą, kurie nedraudžiami).

Per varžybas ir, prireikus, *ne varžybų metu* vartojant bet kokį preparato, kurio vartojimas ribojamas (pvz., formoterolio, salbutamolio, katino, efedrino, metilefedrino ir pseudoefedrino), kiekį kartu su diuretiku ar kita maskuojamąja medžiaga, būtina be leidimo vartoti gydymui diuretiką ar kitą maskuojamąją medžiagą dar pateikti atskirą leidimą vartoti gydymui šį preparatą.

DRAUDŽIAMIEJI METODAI

M1. KRAUJO IR KRAUJO KOMPONENTŲ MANIPULIACIJA

Draudžiami šie metodai:

1. bet kokio kiekio ir bet kokios kilmės autologinio, alogeninio (homologinio) ar heterologinio kraujo arba eritrocitų produktų vartojimas ar pakartotinis jų išvirkštimas į kraujotakos sistemą;

2. dirbtinis deguonies įsisavinimo, pernašos ar tiekimo didinimas, naudojant, bet tuo neapsiribojant, cheminius perfluoro preparatus, efaproksiralį (RSR13) ir modifikuotus hemoglobino produktus (pvz., hemoglobino pagrindu sukurtus kraujo pakaitalus, hemoglobino produktus mikrokapsulėse), išskyrus papildomą deguonį;

3. bet kokios rūšies kraujo ar kraujo komponentų manipuliacija kraujagyslėse fizikinėmis ar cheminėmis priemonėmis.

M2. CHEMINĖS IR FIZINĖS MANIPULIACIJOS

Draudžiama:

1. klastoti ar bandyti apgaule pakeisti per *dopingo kontrolę* paimtų *mėginių* vientisumą ir tinkamumą. Tai apima, bet tuo neapsiribojama, šlapimo pakeitimą ir (arba) atskiedimą (pvz., proteaze);

2. atlikti intravenines infuzijas ir (arba) injekcijas, viršijančias 50 ml per 6 valandas, išskyrus tuos atvejus, kai jos teisėtai skiriamos hospitalizacijos laikotarpiu ar atliekant klinikinius tyrimus.

M3. GENU DOPINGAS

Draudžiami šie metodai, kuriais siekiama pagerinti sportininko pasirodymą:

1. nukleorūgščių polimerų ar nukleorūgšties analogų perkėlimas;
2. normalių ar genetiškai modifikuotų ląstelių naudojimas.

PER VARŽYBAS DRAUDŽIAMOS MEDŽIAGOS IR METODAI

Be pirmiau apibrėžtų S0–S5 ir M1–M3 kategorijų, per varžybas draudžiamos šios kategorijos:

DRAUDŽIAMOSIOS MEDŽIAGOS

S6. STIMULIATORIAI

Draudžiami visi stimulatoriai, įskaitant visus optinius izomerus (pvz., *d-* ir *l-*), jei tinka, išskyrus imidazolo darinius, skirtus vartoti vietiškai, ir stimulatorius, kurie įtraukti į 2014 metų Stebėsenos programą*.

Stimuliatoriams priskiriami:

a) Nespecifiniai stimulatoriai:

adrafinilas, amfepramonas, amfetaminas, amfetaminilas, amifenazolas, benfluoreksas, benzilpiperazinas, bromantanas, klobenzoreksas, kokainas, kropropamidas, krotetamidas, fenkaminas, fenetilas, fenfluraminas, fenproporeksas, fonturacetamas [4-fenilpiraketamas (karfedonas)], furfenoreksas, mefenoreksas, mefenterminas, mezokarbas, metamfetaminas(*d-*), *p*-metilamfetaminas, modafinilas, norfenfluraminas, fendimetrazinas, fenmetrazinas, fenterminas, prenilaminas, prolintanas. Stimulatorius, kuris neįtrauktas į šio skyriaus sąrašą, yra specifinė medžiaga.

b) Specifiniai stimulatoriai (pavyzdžiai):

benzfetaminas, katinas**, katinonas ir jo analogai (pvz., mefedronas, metedronas, α -pirolidinovalerofenonas), **dimetilamfetaminas, efedrinas*****, **epinefrinas******(adrenalinas), **etamivanas, etilamfetaminas, etilefrinas, famprofazonas, fenbutrazatas, fenkamfaminas, heptaminolis, hidroksiamfetaminas (parahidroksiamfetaminas), izometeptenas, levmetamfetaminas, meklofenoksatas, metilendioksimetafetaminas, metilefedrinas*****, **metileksanaminas (dimetilpentilaminas), metilfenidatas, niketamidas, norfenefrinas, oktopaminas, oksilofrinas (metilsinefrinas), pemolinas, pentetrazolis; fenprometaminas, propilheksedrinas, pseudoefedrinas*******, **selegilinas, sibutraminas, strichninas, tenamfetaminas (metilendioksiamfetaminas), trimetazidinas, tuaminoheptanas** ir kitos panašios cheminės struktūros ir panašaus biologinio poveikio medžiagos.

*Medžiagos, įtrauktos į 2014 metų Stebėsenos programą (bupropionas, kofeinas, nikotinas, fenilefrinas, fenilpropanolaminas, pipradolis, sinefrinas), nelaikomos *draudžiamosiomis medžiagomis*.

****Katinas** yra draudžiamas, kai jo koncentracija šlapime yra didesnė kaip 5 mikrogramai mililitre.

*****Efedrinas** ir **metilefedrinas** yra draudžiami, kai kiekvieno jų koncentracija šlapime yra didesnė kaip 10 mikrogramų mililitre.

******Epinefrinas (adrenalinas)**, skirtas vartoti vietiškai (pvz., gydant nosį ar akis) ar vartojamas kartu su vietiniais anestetikais, nedraudžiamas.

*******Pseudoefedrinas** yra draudžiamas, kai jo koncentracija šlapime yra didesnė kaip 150 mikrogramų mililitre.

S7. NARKOTIKAI

Draudžiami šie narkotikai:

buprenorfinas, dekstromoramidas, diamorfinas (heroinas), fentanilas ir jo dariniai, hidromorfonas, metadonas, morfinas, oksikodonas, oksimorfonas, pentazocinas, petidinas.

S8. KANABINOIDAI

Natūralus (pvz., **kanapės, hašišas, marihuana**) arba **sintetinis delta-9-tetrahidrokanabinolis (THC)** ir kanabimimetikai (pvz., „Spice“, **JWH018, JWH073, HU-210**) yra draudžiami.

S9. GLIUKOKORTIKOSTEROIDAI

Visi gliukokortikosteroidai yra draudžiami, kai vartojami per burną, leidžiami į raumenis ar į veną arba įsisavinami per tiesiąją žarną.

MEDŽIAGOS, DRAUDŽIAMOS TAM TIKRŲ SPORTO ŠAKŲ ATSTOVAMS

P1. ALKOHOLIS

Alkoholis (**etanolis**) draudžiamas tik per toliau nurodytų sporto šakų varžybas. Jo kiekis nustatomas išskvepiamo oro ir (arba) kraujo tyrimais. Leidžiamas alkoholio kiekis (kraujyje), kurį viršijus pažeidžiamos antidopingo taisyklės, yra 0,10 g/l.

- Oro sportas (FAI)
- Šaudymas iš lanko (WA)
- Automobilių sportas (FIA)
- Karatė (WKF)
- Motociklų sportas (FIM)
- Motorlaivių lenktynės (UIM)

P2. BETA BLOKATORIAI

Jeigu nenurodyta kitaip, beta blokatoriai draudžiami tik per šių sporto šakų *varžybas*:

- Šaudymas iš lanko (WA) (taip pat draudžiama *ne varžybų metu*)

- Automobilių sportas (FIA)
- Biliardas (visų tipų) (WCBS)
- Smiginis (WDF)
- Golfas (IGF)
- Šaudymas (ISSF, IPC) (taip pat draudžiama *ne varžybų metu*)
- Slidinėjimas / snieglenčių sportas (FIS), t. y. šuoliai su slidėmis, akrobatinio slidinėjimo šuolių (angl. *aerials*) ir puslankio (angl. *halfpipe*) rungtys, snieglenčių puslankio ir šuolių ore (angl. *big air*) rungtys.

Beta blokatoriams priskiriama, tuo neapsiribojant:

acebutololis, alprenololis, atenololis, betaksololis, bizoprololis, bunololis, karteololis, karvedilolis, celiprololis, esmololis, labetalolis, levobunololis, metipranololis, metoprololis, nadololis, oksprenololis, pindololis, propranololis, sotalolis, timololis.